

ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Β' ΤΑΞΗΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΤΡΙΤΗ 25 ΜΑΪΟΥ 2004-05-25
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΕΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΟΜΑΔΑ Α'

A.1

1. Αντισθένης - γ
2. Αριστοτέλης - ε
3. Στωικοί - β
4. Καντ - α

A.2

- α.** Η διαδικασία τμήσης ενός υλικού αντικείμενου, κατά τον Δημόκριτο, έχει ένα όριο. Κομματιάζοντας δηλαδή ένα υλικό αντικείμενο θα καταλήξουμε κάποτε σε ορισμένα σωματίδια που δεν μπορούν να τμηθούν σε μικρότερα. Αυτά ο Δημοσθένης τα ονόμασε άτομα (α+τέμνω) και από αυτά συγκροτείται κάθε υλικό σώμα. Χάρη στο κενό, που υπάρχει μεταξύ τους βρίσκονται σε διαρκή κίνηση που έχει τη μορφή δίνης. Αλλάζοντας θέση τα άτομα μέσα στο κενό διάστημα, συγκροτούνται μεταξύ τους και σχηματίζουν, μέσα από τις συνεχείς αλληπάλληλες συγκρούσεις τους, καινούργιους συνδυασμούς και νέες μορφές σωμάτων.
- β.** Απεικάσματα είναι τα αισθητά πράγματα κατά τον Πλάτωνα, δηλαδή είναι αντίγραφα των ιδεών και ως εκ τούτου ανύπαρκτα από μόνα τους. Είναι όλα τους σαν τις σκιές ή τις εικόνες στον καθρέφτη που προς στιγμήν φαίνονται αληθινές, αλλά, όταν τις πλησιάσεις και επιχειρήσεις να τις πιάσεις διαπιστώνεις ότι είναι «φαντάσματα», ανύπαρκτες οντότητες, είδωλα των ιδεών που αντίθετα είναι το μόνο που υπάρχει στην πραγματικότητα.
- γ.** Η ψυχή του ανθρώπου σύμφωνα με τον Πλάτωνα διακρίνεται σε τρία επίπεδα: στο ανώτατο, που είναι το λογιστικό, στο κατώτατο που είναι το επιθυμητικό και στο θυμοειδές που βρίσκεται ανάμεσά τους. Στο επιθυμητικό τμήμα της ψυχής εντάσσονται τα κατώτερα και ανεξέλεγκτα πάθη του ανθρώπου. Η διαστρωμάτωση της ιδανικής πολιτείας κατά τον Πλάτωνα αντιστοιχεί σ' αυτήν την τριμερή δομή της ψυχής. Έτσι η κοινωνική τάξη που καθοδηγείται στις πράξεις της από το επιθυμητικό τμήμα είναι οι κοιντοί πολίτες, η κατώτερη δηλαδή τάξη που έργο της είναι η παραγωγή των υλικών αγαθών που χρειάζονται τα μέλη της πολιτείας. Γι' αυτό ασχολούνται με χειρωνακτικές εργασίες ενώ διδάσκονται μόνο πρακτικές τέχνες.

A.3 Σχολικό Βιβλίο, σελίδα 12 - 13

Ο Θαλής από τη Μίλητο... κόσμον.

Όσο και αν η άποψη... θα εξατμιστεί.

- A.4** Σχολικό Βιβλίο, σελίδα 38
Κατά τον Ντεκάρτ... του ανθρώπου.
Η ιδιότητα... του σώματος επίσης.

ΟΜΑΔΑ Β΄

- B.1** Ο Αναξίμανδρος διατυπώνει σύμφωνα με τα κείμενα μια θεωρία εξέλιξης των ειδών: Θεωρεί ότι τα πρώτα ζώα γεννήθηκαν σε υγρό στοιχείο, ενώ ήταν τυλιγμένα σε αγκαθωτούς φλοιούς και σταδιακά έβγαιναν σε στεγνότερο μέρος της γης. Εκεί καθώς έσκασε ο φλοιός τους ζούσαν ως διαφορετικό είδος (α). Αυτό ίσως οφείλεται σε μια διαδικασία εξάτμισης (β) ενώ και ο άνθρωπος ακολούθησε παρόμοια εξελεκτική πορεία.

Σχολικό Βιβλίο, σελίδα 4:
Ο Αναξίμανδρος... προήλθε από τα ψάρια.

- B.2** Τα κείμενα αναλύονται επαρκώς από την αντίστοιχη ενότητα του σχολικού βιβλίου, σελίδα 21 -23.
Σελίδα 21: Στην αρνητική θέση... ακριβείς.
Σελίδα 22 - 23: Τελικά από την επαφή του... είναι δυνατή η γνώση της αλήθειας.